

Produkcja i handel zagraniczny produktami rolnymi w 2005 r.

PRZEDMOWA

Opracowanie "Produkcja i handel zagraniczny produktami rolnymi w 2005 r." jest publikacją, w której syntetycznie ujęto informacje o produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi.

Publikacja składa się z 3 części: uwag metodycznych, uwag analitycznych ilustrowanych wykresami i części tabelarycznej. W uwagach metodycznych omówiono podstawowe definicje, pojęcia oraz grupowanie produktów i wyrobów. Ze względu na szeroki zakres prezentowanych danych ograniczono się do podstawowych pojęć. W uwagach analitycznych przedstawiono krótką analizę zmian zachodzących w poziomie produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym w latach 2003 - 2005, z uwzględnieniem wybranych grup produktów rolnych. W części tabelarycznej zaprezentowano informacje w ujęciu wartościowym i ilościowym o produkcji rolniczej, produkcji wyrobów przemysłu spożywczego, podaży, spożyciu oraz imporcie i eksporcie produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Zaprezentowano również dane o imporcie i eksporcie według grup krajów.

Publikacja została opracowana w Wydziale Bilansów i Rachunków Ekonomicznych Rolnictwa przez Iwonę Dziejowską i Martę Wróblewską pod kierunkiem naczelnika wydziału Grażyny Makowskiej, przy współpracy Ewy Łopuszyńskiej i Teresy Sobeckiej z Departamentu Statystyki Gospodarczej i Piotra Rymarczyka z Departamentu Statystyki Usług.

Dyrektor Departamentu
Statystyki Rolnictwa i Środowiska

Barbara Domaszewicz

Warszawa, październik 2006 r.

PREFACE

The publication “Production and foreign trade of agricultural products in 2005” is a publication in which information was synthetically included on production, manufacturing and foreign trade of agricultural-foodstuff goods.

This publication consists of three parts: methodical notes, analytical notes illustrated with graphs and a tabular part. In the methodical notes the basic definitions, terms and groupings of products and goods were described. Due to the wide scope of the data presented the description was limited to the basic terms. In the analytical notes a short analysis of changes in production, manufacturing and foreign trade in the years 2003-2005 was presented, including selected groups of agricultural products. In the tabular part information in terms of value and quantity was presented, relating to agricultural output, food products, supply, consumption, imports and exports of products of plant and animal origin. The data on imports and exports were also presented according to groups of countries.

This publication was compiled at the Balances and Economic Accounts in Agriculture Section by Iwona Dziejowska and Marta Wróblewska under the supervision of Grażyna Makowska – head of the section, in cooperation with Ewa Łopuszańska and Teresa Sobecka from the Economic Statistics Division and Piotr Rymarczyk from the Services Statistics Division.

*Director of the Agriculture
and Environment Statistics Division
Barbara Domaszewicz*

Warsaw, October 2006

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	Tab.	Str.
Przedmowa	x	3
<i>Preface</i>		
Spis treści	x	5
<i>Contents</i>		
Uwagi metodyczne	x	7
<i>Methodical comments</i>		
Uwagi analityczne	x	17
<i>Analytic comments</i>		

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

TABLE PART

Produkcja rolnicza (ceny bieżące)	1	30
<i>Agricultural output (current prices)</i>		
Globalna i towarowa produkcja roślinna (ceny bieżące)	2	30
<i>Gross and market crop output (current prices)</i>		
Przeciętne ceny ważniejszych produktów roślinnych	3	31
<i>Average prices of main crop products</i>		
Zbiory głównych ziemiopłodów	4	32
<i>Crop production</i>		
Skup ważniejszych produktów roślinnych	5	32
<i>Procurement of main crop products</i>		
Przychód i rozchód zbóż podstawowych i ziemniaków	6	32
<i>Resource and use of basic cereals and potatoes</i>		
Przychód i rozchód warzyw i owoców	7	33
<i>Resource and use of vegetables and fruit</i>		
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące)	8	33
<i>Value of sold production of food industry products (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia roślinnego)	9	34
<i>Production of main food industry products (plant - based)</i>		
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego)	10	34
<i>Supply of selected consumer goods (plant - based)</i>		
Import i eksport produktów pochodzenia roślinnego według sekcji i działów nomenklatury CN	11	35
<i>Imports and exports of plant-based products by sections and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN	12	36
<i>Imports and exports of main plant - based farm and food products by CN nomenclature</i>		
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego) na 1 mieszkańca	13	36
<i>Consumption of selected costumer goods (plant - based) per capita</i>		

Globalna i towarowa produkcja zwierzęca (ceny bieżące)	14	37
<i>Gross and market animal output (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych produktów (pochodzenia zwierzęcego)	15	37
<i>Production of main products (animal - based)</i>		
Przeciętne ceny ważniejszych produktów zwierzęcych	16	38
<i>Average prices of main animal products</i>		
Skup ważniejszych produktów zwierzęcych	17	39
<i>Procurement of main animal products</i>		
Produkcja, import, eksport i spożycie mięsa, tłuszczów i podrobów	18	39
<i>Production, imports, exports and consumption of meat, fats and pluck</i>		
Przychód i rozchód mleka	19	41
<i>Resource and use of milk</i>		
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące)	20	41
<i>Value of sold production of food industry products (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia zwierzęcego)	21	42
<i>Production of major food industry products (animal - based)</i>		
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego)	22	43
<i>Supply of selected consumer goods (animal - based)</i>		
Import i eksport zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego według sekcji i działów nomenklatury CN	23	43
<i>Imports and exports of livestock and animal products by section and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN	24	44
<i>Import and export of main animal - based farm and food products according to CN nomenclature</i>		
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego) na 1 mieszkańca	25	44
<i>Consumption of selected costumer goods (animal - based) per capita</i>		
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące)	26	45
<i>Retail sales (current prices)</i>		
Obroty handlu zagranicznego wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa (ceny bieżące)	27	45
<i>Foreign trade turnover of agricultural and consumption products (current prices)</i>		
Import i eksport tłuszczów, olejów i przetworów spożywczych według sekcji i działów nomenklatury CN	28	46
<i>Imports and exports of fats, oils and prepared foodstuffs products by section and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport żywności i zwierząt żywych według grup krajów według sekcji SITC (ceny bieżące)	29	47
<i>Imports and exports of food and live animals by groups of countries and SITC sections (current prices)</i>		
Import i eksport napojów i tytoniu według grup krajów według sekcji SITC (ceny bieżące)	30	48
<i>Imports and exports of beverages and tobacco by groups of countries and SITC sections (current prices)</i>		

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (-) - zjawisko nie wystąpiło.

Dash (-) - magnitude zero

Zero (0) - zjawisko istniało w wartościach mniejszych od 0,5.

Zero (0) - magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit

Kropka (.) - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Dot (.) - data not available or not reliable

Znak x - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

Sign x - not applicable

„w tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

„of which” - indicates that not all elements of the sum are given.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY MAJOR ABBREVIATIONS

tys. = tysiąc

thous. = thousand

mln = milion

mln = million

zł = złoty

zł = zloty

szt = sztuka

pcs = piece

kg = kilogram

kg = kilogram

dt = decytona

dt = decition

t = tona

t = tonne

ha = hektar

ha = hectare

l = litr

l = litre

hl = hektolitr

hl = hectolitre

PKD = Polska Klasyfikacja Działalności

PKD = Polish Classification of Activity

CN = Scalona Nomenklatura

CN = Combined Nomenclature

PKWiU = Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług

PKWiU = Polish Classification of Products and Services

SITC = Międzynarodowa Standardowa
Klasyfikacja Handlu

*SITC = Standard International Trade
Classification*

EFTA = Europejskie Stowarzyszenie Wolnego
Handlu

EFTA = European Free Trade Association

Przy publikowaniu danych GUS - prosimy o podanie źródła
When publishing CSO data – please indicate the source

UWAGI METODYCZNE

Zamieszczone w publikacji informacje dotyczą **działalności rolniczej** prowadzonej przez podmioty gospodarcze zaliczane zgodnie z PKD do grup 01.1 - 01.3 sekcji “Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo” lub niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej posiadające użytki rolne i (lub) prowadzące chów zwierząt gospodarskich, w tym głównie gospodarstwa indywidualne. Dane opracowano **metodą rodzaju działalności**.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nie przetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nie przetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (stada podstawowego i obrotowego): bydła, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte w gospodarstwie na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach oraz w 2003 roku także dopłat bezpośrednich Agencji Rynku Rolnego do interwencyjnego skupu pszenicy i żyta. Od 2004 r. wartość produkcji towarowej powiększona została o dotacje do produktów. Dotacjami objęte zostały m. in.: chmiel, tytoń, ziemniaki przemysłowe, pomidory na przetwórstwo, a także zboża, oleiste, strączkowe owoce oraz rośliny przeznaczone na paszę.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto:

w cenach bieżących:

- dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich - ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych,

- dla sprzedaży targowiskowej - ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach,
- dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych - ceny skupu pomniejszone o 5%,

w cenach stałych:

- od 1993 r. ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej - ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji - średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2005 r. - z lat 2004 i 2005.

Dane o **produkcji** zarówno **roślinnej** jak i **zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych oraz szacunków.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. Dane o produkcji **mleka i jaj** dotyczą odpowiednio: mleka krowiego i jaj kurzych. Dane o skupie mleka dotyczą mleka krowiego.

Informacje o **skupie produktów rolnych** dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze prowadzące skup produktów rolnych bezpośrednio od producentów.

Dane o skupie:

- **zboż podstawowych** dotyczą dostaw pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa (łącznie z mieszankami zbożowymi) oraz pszenżyta do punktów skupu, a także do mieszalni pasz, gorzelni,
- **ziemniaków** - dotyczą dostaw do punktów skupu, jak również dostaw do gorzelni, płatkarni i suszarni,
- **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) - dotyczą tylko zwierząt rzeźnych (łącznie z żywcem skupowanym na eksport), bez skupu zwierząt hodowlanych,
- **trzody chlewnej** - nie obejmują prosiąt i warchlaków.

W publikacji zamieszczono dane o ilości i wartości **produkcji wyrobów przemysłu spożywczego, opracowane metodą rodzaju działalności**.

Produkcja sprzedana jest wynikiem całokształtu działalności eksploatacyjnej przedsiębiorstwa przemysłowego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej.

Ceny bieżące są to ceny realizacji faktycznie uzyskiwane przez przedsiębiorstwa w transakcjach sprzedaży z bezpośrednimi odbiorcami za wykonanie dostaw wyrobów, robót lub usług i uwidocznione w fakturach.

Dane o ilości produkcji obejmują produkcję wyrobów gotowych przeznaczonych na sprzedaż, jak również do dalszego przerobu wewnątrz przedsiębiorstwa, wytwarzanych z surowca własnego lub powierzzonego. Dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących wynosiła 10 osób i więcej.

Grupowania wyrobów dokonano zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU), wprowadzoną od 1. VII. 1997 r. (Rozporządzenie RM z dnia 18 marca 1997 r., Dz.U. Nr 42, poz. 264 z dnia 29 kwietnia 1997 r.).

Statystyka obrotów handlu zagranicznego od 1 stycznia 1992 r. do końca kwietnia 2004 r. oparta była na jednym źródle danych jakim był dokument zgłoszenia celnego - Jednolity Dokument Administracyjny SAD. Począwszy od 1 maja 2004 r., tj. od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, dane o obrotach towarowych Polski z zagranicą oparte są na dwóch źródłach informacji:

- deklaracji **INTRASTAT** w zakresie wymiany towarowej z państwami członkowskimi UE,
- dokumencie zgłoszenia celnego SAD w zakresie obrotów realizowanych z krajami niebędącymi członkami UE.

Dane otrzymane z tych dwóch źródeł tworzą jednolity zbiór statystyki handlu zagranicznego, która opiera się na metodologii departamentu Statystyki Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Statystyka handlu zagranicznego nie obejmuje swym zakresem:

- usług, z wyjątkiem towarów dostarczonych w celu uszlachetniania i po uszlachetnieniu,
- towarów będących przedmiotem tranzytu,
- towarów umieszczonych czasowo w składach celnych i w wolnych obszarach celnych (WOC),
- towarów dopuszczonych czasowo do obrotu, poza obrotem uszlachetniającym,
- środków płatniczych i papierów wartościowych,
- towarów przeznaczonych dla placówek dyplomatycznych,
- złota monetarnego.

Wartość importu została wykazana na warunkach **cif** port polski lub **franco** granica polska, tzn. łącznie z kosztami transportu i ubezpieczenia do granicy polskiej. **Wartość**

eksportu została podana na bazie **fob**, tj. na warunkach franco granica lub fob port kraju dostawcy.

Dane dotyczące obrotów według grup krajów oraz poszczególnych krajów wykazano:

- w imporcie - według kraju pochodzenia,
- w eksporcie - według kraju przeznaczenia.

Za **kraj pochodzenia** uważa się kraj, w którym towar został wytworzony, obrobiony lub przerobiony i w tym stanie nadszedł do polskiego obszaru celnego. Za **kraj przeznaczenia** przyjmuje się kraj konsumpcji, tj. kraj, w którym towar zostanie ostatecznie zużyty.

W publikacji zaprezentowano dane o obrotach handlu zagranicznego według następujących grup krajów:

- **Unia Europejska**, tj. Austria, Belgia, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niderlandy, Niemcy, Portugalia, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy,

- **Europa Środkowo - Wschodnia**, tj. Albania, Białoruś, Bułgaria, Chorwacja, Mołdowa, Rosja, Rumunia i Ukraina,
- **EFTA**, tj. Islandia, Liechtenstein, Norwegia, Szwajcaria.

Wartość importu i eksportu podano w złotych. Przeliczenie z walut obcych na złote dokonuje się według aktualnej tabeli kursowej Narodowego Banku Polskiego. W 2003 r. średni kurs ze zbioru informatycznego wyniósł: w eksporcie 389,99 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 389,88 zł za 100 dolarów USA, w 2004 r. w eksporcie 368,80 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 369,34 zł za 100 dolarów USA, a w 2005 r. w eksporcie 323,10 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 323,22 zł za 100 dolarów USA, natomiast kurs za 100 euro wynosił w eksporcie 404,32 zł, a w imporcie 404,33 zł.

Dla potrzeb niniejszej publikacji, uwzględniając nomenklaturę CN, podzielono produkty w obrotach handlu zagranicznego na:

- towary rolno-spożywcze pochodzenia roślinnego,
- towary rolno-spożywcze pochodzenia zwierzęcego,
- tłuszcze, oleje i przetwory spożywcze, które są towarami zarówno pochodzenia roślinnego jak i zwierzęcego.

Szczegółowe wyjaśnienia metodyczne zawarte są w rocznikach branżowych: Rocznik Statystyczny Przemysłu, Rocznik Statystyczny Handlu Zagranicznego i Rocznik Statystyczny Rolnictwa i Obszarów Wiejskich.

Uwaga!

- ♦ ***Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych Przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości „ogółem”.***
  - ♦ ***Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca w zakresie spożycia niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego i zwierzęcego) przyjęto następującą metodologię: produkcja powiększona o import, pomniejszona o eksport oraz o ubytki i straty produktów rolnych u producentów i w obrocie, z uwzględnieniem zmiany stanu zapasów, w magazynach handlowych (hurtu i detalu) i u producentów.***
- Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI.*

METHODICAL NOTES

*The information contained in this publication regards **agricultural activity** conducted by economic entities classified according to NACE to groups 0.1 – 01.3 of the section “Agriculture, hunting and forestry” or irrespective of the classification of the basic activity entities possessing agricultural land and (or) engaged in breeding of farm animals, including mainly private farms. The data were compiled by means of **the kind-of- activity method**.*

Gross agricultural output includes:

- **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on market-places as well as in 2003 direct subsidies of the Agricultural Market Agency for the intervention procurement of wheat and rye. Since 2004 value of market output was increased by subsidies to products. Subsidies included among others : hop, tobacco, industrial potatoes, tomatoes for processing and also cereals, oil plants, pulses, fruit and plants designated for feeds.

The following prices were assumed for calculating agricultural output:

in current prices:

- for procurement of agricultural products, own consumption and increases in farm animal stocks — procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers,
- for market sales — prices received by farmers at market-places,

- *for production consumption and stocks of products of plant origin — purchase prices less 5%;*

in constant prices:

- *since 1993 — current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales - prices received by farmers at market-places, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2005 - the prices from 2004 and 2005, are assumed.*

Data regarding crop and animal output were compiled on the basis of reporting, sample surveys results and estimates.

*Data on production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. Data regarding production of milk and eggs relate respectively to production of cows' milk and hen eggs. Data on procurement of milk relate to cows' milk.*

*Information on **procurement of agricultural products** concerns quantity and the value of agricultural products purchased by economic entities directly from producers.*

Data on procurement of:

- ***basic cereals***, concern delivery of wheat, rye, barley and oats (including cereal mixed) as well as triticale to procurement centres, as well as to mixing feed companies and alcohol distillery,
- ***potatoes***, concern delivery to procurement centres, also delivery to alcohol distillery, companies producing potato flakes and drying houses,
- ***animals for slaughter*** (cattle, pigs, sheep, horses and poultry) concern only animals for slaughter (including animals purchased for exports purposes), excluding animals for breeding,
- ***pigs***, excluding piglets and young pigs.

*In this publication data were included regarding quantity and **value of manufacture of food products**, compiled using the kind of activity method.*

***Sold production** concerns the total activity of an industrial enterprise, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:*

- *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms or full agent fees in the case of concluding an agency agreement.*

***Current prices** are prices actually received by enterprises during sale transactions with direct receivers, for completion of delivery of products, works or services, and included in invoices.*

***Data on quantity of production** include production of finished goods for sale, as well as for further processing within the enterprise, produced from supplied or one's own raw material. They regard economic entities in which the number of employed persons amounted to 10 and more.*

***Products were grouped** according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU), implemented since 1 July 1997 (Regulation of the Council of Ministers of 18 March 1997, Journal of Laws No. 42, item 264, of 29 April 1997).*

*Since 1 January 1992 till the end of April 2004 **statistics of foreign trade turnover**, were based on one data source which was customs declaration - Single Administrative Document SAD. Since 1 May 2004, i.e., since the day of polish accession to EU, data on trade turnover of Poland with other countries is based on two sources of information:*

- ***INTRASTAT** declaration in scope of trade turnover with EU member countries,*
- *SAD documents in scope of Polish trade turnover with EU non-member countries.*

Data received from these two sources create unified set of foreign trade statistics which is based on UN Statistics Division methodology.

Following transactions are not included in foreign trade statistics:

- *trade with services, excluding inward and outward processing,*
- *commodities in transit,*
- *commodities placed temporarily in customs warehouses and in duty free areas,*
- *commodities admitted to free circulation (excluding inward and outward processing),*
- *means of payment and papers such as stocks, bonds, securities or shares,*
- *commodities for diplomatic institutions,*

- monetary gold.

The value of imports is shown in terms of **cif** Polish port or **franco** Polish border, including transport and insurance costs to the Polish border. *The value of exports* is shown on the **fob** basis, that is in terms of franco border or **fob** port of the country of delivery.

Data regarding turnover according to groups of countries were presented:

- in imports – according to the country of origin,
- in exports – according to the country of destination.

Country of origin is the country where the commodity was produced or processed and in this form entered the Polish customs zone. **Country of destination** is the country of consumption that is the country where the commodity will be finally used or processed.

In this publication data on foreign trade turnover is presented according to the following groups of countries:

- **European Union:** Austria, Belgium, Cyprus, Denmark, Estonia, Finland, France, Greece, Spain, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, Netherlands, Germany, Portugal, Czech Republic, Slovakia, Slovenia, Sweden, Hungary, Great Britain, Italy,
- **Central and Eastern European countries:** Albania, Belarus, Bulgaria, Croatia, Moldova, Russian Federation, Romania, Ukraine,
- **EFTA:** Iceland, Liechtenstein, Norway and Switzerland.

The value of imports and exports were given in zł. Conversions of foreign currencies into PLN are made on the basis of the average exchange rates published by the National Bank of Poland (NBP). In 2003 the average exchange rate based on electronic data collection achieved the level of: in exports 389,99 PLN for 100 USD, in imports 389,88 PLN for 100 USD, in 2004 in exports 368,80 PLN for 100 USD, in imports 369,34 PLN for 100 USD; in 2005 in exports 323,10 PLN for 100 USD, in imports 323,22 PLN for 100 USD, whereas average exchange rate for 100 euro amounted in exports to 404,32 PLN and in import 404,33 PLN.

For the needs of this publication and taking into account the Polish Combined Nomenclature (PCN) the products in foreign trade turnover were divided into:

- *agricultural-foodstuff goods of plant origin,*
- *agricultural-foodstuff goods of animal origin,*
- *fats, oils and prepared foodstuffs, being both goods of plant origin as well as of animal origin.*

Detailed methodological explanations are included in the Statistical Yearbook of Industry, the Yearbook of Foreign Trade Statistics and the Statistical Yearbook of Agriculture and Rural Areas.

Attention!:

- ◆ *Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item total.*
- ◆ *In calculations per capita as regards consumption of some foodstuffs (or plant and animal origin) the following methodology has been used: production increased by imports, decreased by exports as well as by wastes and losses of agricultural products of producers and in turnover and including changes in inventories, in trade warehouses (wholesale and retail) and at producers.*

The total number of population as of 30 VI was used in calculations.

UWAGI ANALITYCZNE

W 2005 r. tempo wzrostu gospodarczego było niższe w porównaniu z poprzednim rokiem. W produkcji rolniczej w 2005 r. nastąpił spadek produkcji roślinnej przy jednoczesnym wzroście produkcji zwierzęcej.

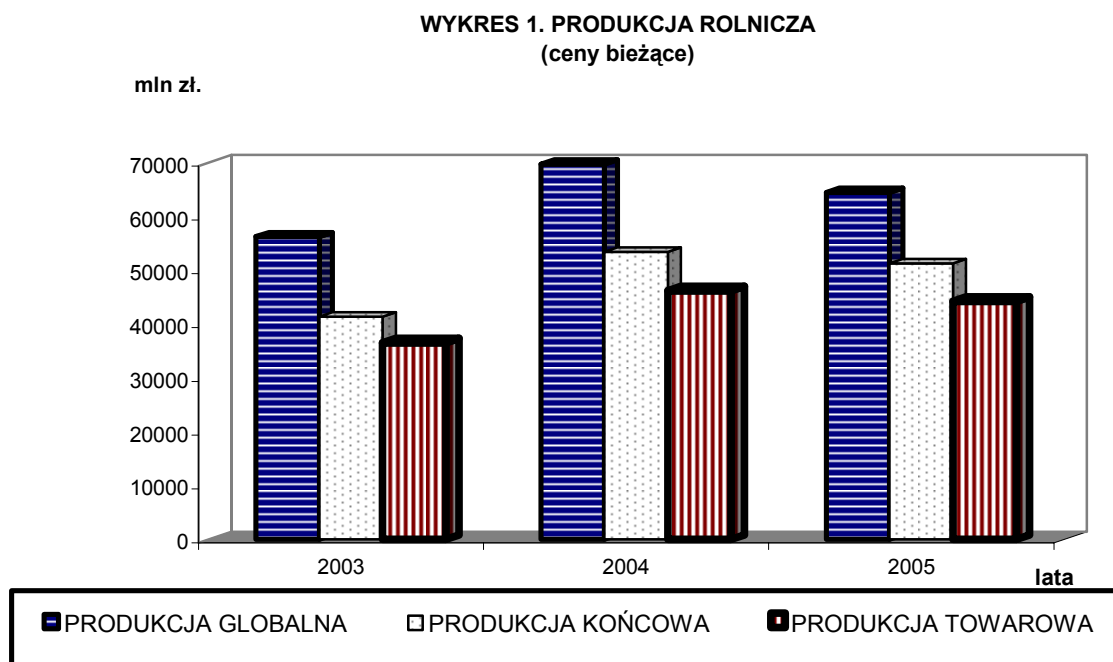
W 2005 r. **wartość produkcji globalnej** rolnictwa (w cenach bieżących) wyniosła 64482,9 mln zł i była niższa o 7,6% niż w 2004 r. (69747,7 mln zł) i o 14,6% wyższa niż w 2003 r. (56263,6 mln zł).

Wartość produkcji końcowej w 2005 r. wyniosła 51289,9 mln zł i była mniejsza o 4,1% niż w 2004 r. (53456,5 mln zł) i o 23,9% większa niż w 2003 r. (41411,8 mln zł).

Wartość produkcji towarowej w 2005 r. wyniosła 44241,0 mln zł i była niższa o 4,3% niż w 2004 r. (46227,3 mln zł) i o 21,1% wyższa niż w 2003 r. (36542,9 mln zł).

Udział produkcji towarowej w produkcji globalnej w 2005 r. stanowił 68,6%, był wyższy o 2,3 pkt niż w 2004 r. (66,3%) i o 3,7 pkt niż w 2003 r. (64,9%). Wpływ na to miało szereg czynników, między innymi zmiany w strukturze produkcji, ceny produktów rolnych, popyt zarówno na rynku krajowym jak i na rynkach światowych.

Poziom wartości produkcji globalnej, końcowej i towarowej w omawianym okresie prezentuje poniższy wykres.

Ogólna wartość importu w 2005 r. wyniosła 328192,0 mln zł i była o 1,0% większa niż w 2004 r. (325596,3 mln zł) i o 23,8% niż w 2003 r. (265133,5 mln zł). **Ogólna wartość eksportu** w 2005 r. wyniosła 288780,8 mln zł, była o 6,1% wyższa niż w 2004 r. (272102,4 mln zł) i o 38,2% niż w 2003 r. (208944,3 mln zł). W wyniku zmian zachodzących w relacjach eksport-import zmniejszało się ujemne saldo obrotów i w 2005 r. wyniosło minus 39411,2 mln zł, podczas gdy w 2004 r. wyniosło minus 53493,9 mln zł, a w 2003 r. minus 56189,2 mln zł.

W **obrotach zagranicznych przetworami spożywczymi** w 2005 r. odnotowano wzrost **wartości importu** w porównaniu z rokiem 2004 o 12,3%, a w porównaniu z rokiem 2003 r. o 41,4%, osiągając poziom 9338,8 mln zł (w 2004 r. – 8318,7 mln zł, a w 2003 r. – 6604,7 mln zł). **Wartość eksportu** w 2005 r. wyniosła 12036,6 mln zł, tj. o 18,5% więcej niż w 2004 r. (10161,4 mln zł) i o 60,5% więcej niż w 2003 r. (7498,9 mln zł). W konsekwencji zmian zachodzących w obrotach zagranicznych wyrobami przemysłu spożywczego odnotowano w 2005 r. dodatnie saldo obrotów – plus 2697,8 mln zł i była to poprawa o 46,4% w stosunku do 2004 r. (plus 1842,7 mln zł), w 2003 r. saldo obrotów było ujemne i wyniosło minus 894,2 mln zł.

W 2005 r. w **obrotach zagranicznych produktami pochodzenia roślinnego** **wartość importu** wyniosła 6757,8 mln zł i była wyższa o 2,1% niż w 2004 r. (6619,5 mln zł) i o 23,9 % niż w 2003 r. (5456,2 mln zł). Natomiast **wartość eksportu** wzrosła z 4581,6 mln zł w 2003 r. do 5431,1 mln zł w 2004 r. i 5766,2 mln zł w 2005 r. W wyniku zmian zachodzących w relacjach eksport-import w 2005 r. odnotowano ujemne saldo obrotów minus 991,6 mln zł, ale była to poprawa o 16,6% w stosunku do 2004 r. (minus 1188,4 mln zł) i jednocześnie pogorszenie o 13,4% w porównaniu z rokiem 2003 (minus 874,6 mln zł).

W **obrotach zagranicznych zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego** **wartość importu** w 2005 r. wyniosła 4960,9 mln zł i była wyższa o 26,1% niż w 2004 r. (3932,9 mln zł) i o 89,9% niż w 2003 r. (2612,3 mln zł). **Wartość eksportu** znacznie wzrosła i w 2005 r. wyniosła 10708,9 mln zł, podczas gdy w 2004 r. wynosiła 8031,5 mln zł, a w 2003 r. – 5467,8 mln zł. W relacjach eksport – import w 2005 r. odnotowano dodatnie saldo obrotów – plus 5748,0 mln zł i była to poprawa o 40,2% w stosunku do 2004 r. (plus 4098,6 mln zł) i o 101,3% w stosunku do 2003 r. (plus 2855,5 mln zł).

W **obrotach zagranicznych tłuszczami i olejami** w 2005 r. nastąpił spadek wartości importu w porównaniu z rokiem 2004 o 6,7%, a w porównaniu z 2003 r. wzrost o 13,0%, osiągając poziom 1095,8 mln zł (w 2004 r. – 1174,8 mln zł, w 2003 r. – 969,5 mln zł).

Wartość eksportu w 2005 r. wzrosła w porównaniu z 2004 r. o 122,7% i wyniosła 403,1 mln zł (2004 r.– 181,0 mln zł), a w porównaniu z 2003 r. o 353,4% (2003 r. – 88,9 mln zł).

Udział **wartości (w cenach bieżących) importowanych przetworów spożywczych** w ogólnej wartości importu w 2005 r. wyniósł 2,8% i był wyższy o 0,2 pkt niż w 2004 r. (2,6%) i o 0,3 pkt niższy niż w 2003 r. (2,5%). W 2005 r. udział **wartości eksportowanych przetworów spożywczych** w ogólnej wartości eksportu stanowił 4,2% i był wyższy o 0,5 pkt niż w 2004 r. (3,7%) i o 0,6 pkt niż w 2003 r. (3,6%).

W **obrotach produktami pochodzenia roślinnego** obserwujemy następujące zmiany: udział wartości importowanych produktów rolnych w imporcie ogółem (w cenach bieżących) zwiększył się do 2,1% w 2005 r. z 2,0% w 2004 r. (w 2003 r. był taki sam jak w 2005 r. - 2,1%). Udział wartości eksportowanych produktów pochodzenia roślinnego w eksporcie ogółem w 2005 r. utrzymał się na tym samym poziomie co w 2004 r. i wyniósł 2,0%, natomiast w porównaniu z 2003 r. zmalał o 0,2 pkt (2,2%).

W **obrotach zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego** obserwujemy następujące zmiany: udział wartości importowanych zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego w imporcie ogółem (w cenach bieżących) w 2005 r. wynosił 1,5% i był wyższy o 0,3 pkt niż w roku 2004 (1,2%) i o 0,5 pkt niż w 2003 (1,0%). W 2005 r. udział wartości eksportowanych zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego w eksporcie ogółem wynosił 3,7% i był wyższy niż w 2004 r. (3,0%) i w 2003 r. (2,6%).

Udział wartości (w cenach bieżących) **importowanych tłuszczów i olejów** w ogólnej wartości importu w 2005 r. nieznacznie zmalał (wyniósł 0,3%) w porównaniu z latami 2003 i 2004 (po 0,4%). W 2005 r., udział wartości eksportowanych tłuszczów i olejów w ogólnej wartości eksportu wyniósł 0,1%, podczas, gdy w 2004 r. i w 2003 r. był mniejszy od 0,1%.

Wartość (w cenach bieżących) obrotów handlu zagranicznego przedstawiono w tabeli 1.

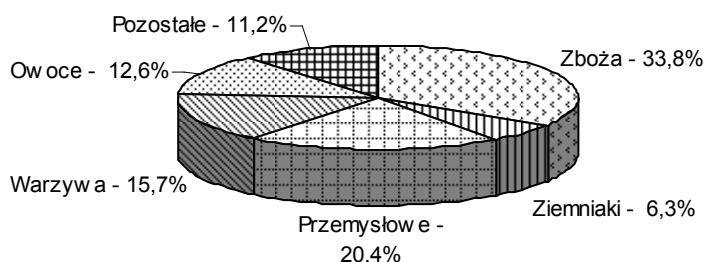
Tabl. 1. Obroty handlu zagranicznego ogółem (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005
	w milionach złotych		
IMPORT			
Ogółem	265133,5	325596,3	328192,0
w tym:			
Przetwory spożywcze	6604,7	8318,7	9338,8
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	2612,3	3932,9	4960,9
Produkty pochodzenia roślinnego	5456,2	6619,5	6757,8
Tłuszcze i oleje	969,5	1174,8	1095,8
EKSPORT			
Ogółem	208944,3	272102,4	288780,8
w tym:			
Przetwory spożywcze	7498,9	10161,4	12036,6
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	5467,8	8031,5	10708,9
Produkty pochodzenia roślinnego	4581,6	5431,1	5766,2
Tłuszcze i oleje	88,9	181,0	403,1

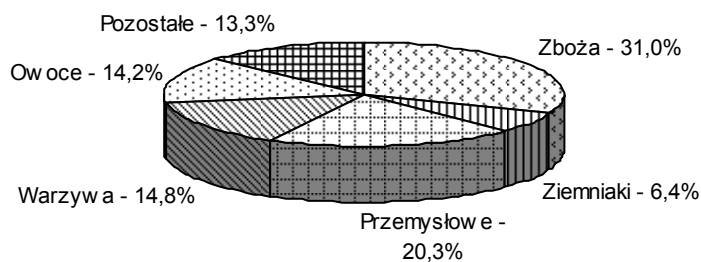
Wartość globalnej produkcji roślinnej (w cenach bieżących), w porównaniu z rokiem poprzednim, w 2005 r. zmalała o 17,3%, podczas, gdy w roku 2004 odnotowano wzrost o 29,9%, a w 2003 r. o 0,1%. **Wartość produkcji towarowej roślinnej** zmalała w 2005 r. porównaniu z rokiem poprzednim o 11,8%, natomiast w poprzednich latach rejestrowano wzrost (w 2003 r. w porównaniu z rokiem poprzednim o 8,5%, w 2004 r. o kolejne 39,1%).

W roku 2005 w porównaniu do roku 2004 zmianie uległa struktura produkcji towarowej (wykres 2 i 3). Zwiększył się udział owoców – o 1,0 pkt (z 13,2% w 2004 r. do 14,2% w 2005 r.) i ziemniaków o 0,1 pkt (z 6,3% do 6,4%). Zmniejszył się natomiast udział zbóż o 1,4 pkt (z 32,4% w 2004 r. do 31,0% w 2005 r.), roślin przemysłowych o 0,2 pkt (z 20,5% do 20,3%) oraz warzyw o 0,9 pkt (z 15,7% do 14,8%).

WYKRES 2. STRUKTURA ROŚLINNEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2004 R.

WYKRES 3. STRUKTURA ROŚLINNEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2005 R.

W ostatnich latach zmieniała się towarowość produkcji niektórych upraw, głównie w wyniku zmian udziału skupu w zbiorach, np.:

- pszenicy z 64,6% w 2003 r. do 42,9% w 2004 r. i 55,5% w 2005 r.,
- warzyw z 24,1% do 21,3% i 23,1%,
- owoców z 32,7% do 36,2% i 40,9%,
- ziemniaków z 10,4% do 9,4% i 10,4%.

W bilansach podstawowych grup produktów roślinnych, tj. zbóż, ziemniaków, warzyw i owoców udział importu i eksportu jest bardzo zróżnicowany.

Udział importu zbóż w przychodach ogółem w roku gospodarczym 2004/2005 stanowił 2,8%, w roku 2003/2004 stanowił 3,0%, a w roku 2002/2003 wyniósł 2,3%. Natomiast udział eksportu w rozchodach ogółem znacznie się wahał: w roku 2004/2005 stanowił 2,2%, podczas gdy w roku 2003/2004 wyniósł 0,5%, a w 2002/2003 - 4,4 %.

W bilansie ziemniaków udział importu stanowił: w roku gospodarczym 2004/2005 – 1,1%, a w latach 2003/2004 i 2002/2003 po 0,3%. Udział eksportu w roku 2004/2005 stanowił 2,8%, w 2003/2004 wyniósł 3,0%, a w roku 2002/2003 - 2,7%.

W bilansie warzyw w roku 2004/2005 w wyniku mniejszych (o 2,4%) zbiorów, zmniejszonego importu (o 1,0%) i eksportu (o 2,9%), udział importu w przychodach stanowił 5,0% przychodów, a udział eksportu w rozchodach 9,6%. W 2003/2004 roku import stanowił 5,5% przychodów, a eksport 14,8% rozchodów. Bezpośredni wpływ na taki układ miało zwiększenie zbiorów (o 9,8%), spadek importu (o 1,0%) i zwiększenie eksportu (o 28,9%). W roku 2002/2003 import stanowił 6,9% przychodów, a eksport 13,7% rozchodów.

W roku 2004/2005 udział importu owoców i orzechów jadalnych w przychodach stanowił 20,3%, a udział eksportu w rozchodach wyniósł 16,7%. Bezpośredni wpływ na taki układ miał spadek zbiorów (o 17,0%) oraz importu (o 2,3%) i wzrost eksportu (o 5,8%). W roku 2003/2004, w wyniku wzrostu, w stosunku do roku poprzedniego, zbiorów (o 6,4%) oraz zwiększonego importu (o 28,9%) i eksportu (o 47,6%), udział importu w przychodach wyniósł 21,7%, a eksport stanowił 16,5% rozchodów. W roku 2002/2003 import owoców stanowił 15,1% przychodów, natomiast eksport 10,0 % rozchodów.

Wartość (w cenach bieżących) importowanych produktów roślinnych w 2005 r. wyniosła 6757,8 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 2,1% (w 2004 r. – 6619,5 mln zł), a w porównaniu z 2003 r. (5456,2 mln zł) była większa o 23,9%. W strukturze importu nie wystąpiły istotne zmiany, nadal dominował import owoców i orzechów jadalnych, których wartość w 2005 r. wyniosła 2776,7 mln zł, co stanowiło 41,1% wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego, w 2004 r. – 2534,8 mln zł, co stanowiło 38,3% wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego, a w 2003 r. – 2271,3 mln zł, tj. 41,6%. Drugą znaczącą pozycję w imporcie stanowiły kawa, herbata i przyprawy, których wartość w 2005 r. wyniosła 897,2 mln zł (13,3% wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego), w 2004 r. – 868,9 mln zł (13,1% wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego), a w 2003 r. – 788,0 mln zł, tj. 14,4%.

Wartość importowanych zbóż w 2005 r. wyniosła 453,3 mln złotych (6,7% wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego), w 2004 r. wyniosła 834,7 mln zł (12,6%), w 2003 r. 467,4 mln zł (8,6%).

Wartość (w cenach bieżących) eksportowanych produktów roślinnych w 2005 r. wyniosła 5766,2 mln zł, tj. o 6,2% więcej niż w 2004 r. (5431,1 mln zł) i o 25,9% więcej niż w 2003 r. (4581,6 mln zł). W strukturze eksportu w 2005 r. dominował eksport warzyw, którego wartość wyniosła 2014,2 mln zł, co stanowiło 34,9% wartości eksportowanych produktów pochodzenia roślinnego, w 2004 r. – 1946,9 mln zł (35,8%) i w 2003 r. – 1656,8 mln zł, tj. 36,2%. Drugą znaczącą pozycję w eksporcie stanowiły owoce i orzechy jadalne. W 2005 r. wyeksportowano owoce i orzechy jadalne na kwotę 1864,0 mln zł, co stanowiło 32,3% wartości wyeksportowanych produktów pochodzenia roślinnego, w 2004 r. wartość eksportowanych owoców i orzechów jadalnych wyniosła 1979,3 mln zł (36,4%), a w 2003 r. – 1760,3 mln zł, tj. 38,4% wartości eksportowanych produktów pochodzenia roślinnego.

W latach 2003 – 2005 w strukturze krajowego popytu na produkty spożywcze pochodzenia roślinnego nie nastąpiły większe zmiany. **Spożycie w przeliczeniu na 1 mieszkańca** kształtowało się następująco:

- zboża - w 2003 r. - 120 kg, a w 2004 r. i 2005 r. – po 119 kg,
- ziemniaki - w 2003 r. – 130 kg, w 2004 r. – 129 kg, a w 2005 r. 126 kg,
- warzywa - w 2003 r. – 110 kg, w 2004 r. – 111 kg i w 2005 r. – 110 kg,
- owoce - w 2003 r. – 54,5 kg, w 2004 r. – 55,0 kg i w 2005 r. – 54,1 kg.

W przemysłowym przetwórstwie produktów pochodzenia roślinnego, w omawianym okresie, ważnym czynnikiem stymulującym wzrost produkcji były możliwości eksportowe. Znalazło to odzwierciedlenie zwłaszcza w poziomie produkcji przetworów z owoców i warzyw oraz zamrożonych warzyw.

W 2005 r., w porównaniu do roku poprzedniego, wyższa była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych o 39,8%, marmolad, powideł i dżemów o 35,6%, konserw warzywnych o 2,8% oraz warzyw zamrożonych o 12,6%. W 2005 r. spożycie warzyw i owoców było mniejsze odpowiednio o 0,8% i 1,6%. W 2005 r. w porównaniu do roku poprzedniego eksport przetworów warzywnych wzrósł o 16,4%, warzyw zamrożonych o 8,9%, a owoców zamrożonych o 14,5%.

W 2004 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, eksport warzyw zamrożonych wzrósł o 8,3%, wzrósł również eksport przetworów warzywnych o 8,6%, a owoców zamrożonych o 7,1%. W 2004 r. spożycie warzyw zwiększyło się o 0,9% w porównaniu do roku poprzedniego. W 2004 r. wyższa niż przed rokiem była produkcja konserw warzywnych o 21,1% i warzyw zamrożonych o 6,5%. Spożycie owoców w 2004 r. zwiększyło się o 0,9%.

W 2003 r. w porównaniu do roku poprzedniego, eksport warzyw zamrożonych wzrósł o 30,5%, a warzyw i owoców konserwowanych cukrem o 12,9%. Spożycie warzyw zmniejszyło się o 0,9% w porównaniu do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była produkcja konserw warzywnych o 5,6%, warzyw zamrożonych o 24,1%. W 2003 r. spadło spożycie owoców o 3,9%.

Wartość globalnej produkcji zwierzęcej (w cenach bieżących) w 2005 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyła się o 4,5%, a w roku 2004 o 17,3% i w roku 2003 o 1,0%. **Produkcja towarowa zwierzęca** w 2005 r. zwiększyła się w skali roku o 1,6%, w 2004 r. wzrosła o 18,1%, a w 2003 r. o 3,1%.

W 2005 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, struktura towarowej produkcji zwierzęcej nie zmieniła się w sposób zasadniczy (wykresy 4 i 5).

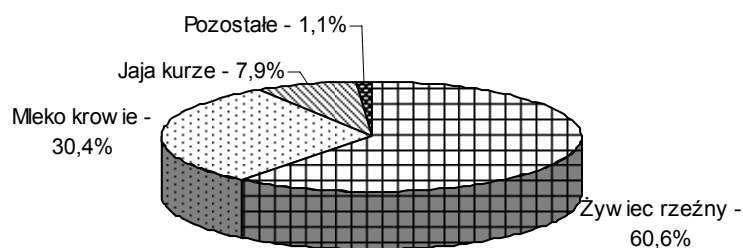
Udział produkcji żywca rzeźnego w produkcji towarowej zwierzęcej ogółem w 2005 r. wyniósł 59,5%, podczas gdy w 2004 r. stanowił 60,6%; zwiększył się udział produkcji mleka z 30,4% w 2004 r. do 32,0% w 2005 r., tj. o 1,6 pkt, natomiast udział produkcji jaj kurzych zmniejszył się z 7,9% w 2004 r. do 7,6% (o 0,3 pkt).

W ostatnich latach zmieniała się towarowość produkcji niektórych grup produktów zwierzęcych, głównie w wyniku zmiany udziału skupu w produkcji, np.:

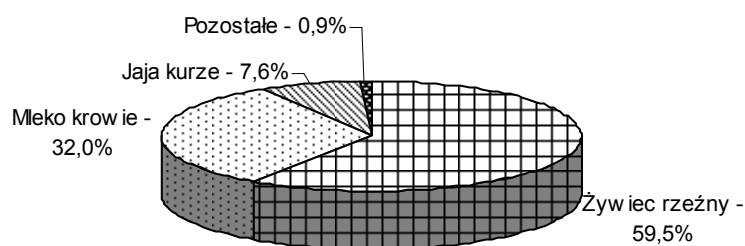
- żywca rzeźnego - z 77,1% w 2003 r. do 79,2% w 2004 r. i 80,6% w 2005 r.,
- mleka - z 63,4% w 2003 r. do 67,7% w 2004 r. i 74,2% w 2005 r.

WYKRES 4. STRUKTURA ZWIERZĘCEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ
W 2004 R.

WYKRES 5. STRUKTURA ZWIERZĘCEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ
W 2005 R.

W bilansie mięsa i jego przetworów udział importu w produkcji (w wadze schłodzonej) w 2005 r. zwiększył się i wyniósł 8,7%, podczas gdy w 2004 r. wynosił 7,3%, a w roku 2003 - 2,5%. Udział eksportu w rozchodach w 2005 r. zwiększył się i wyniósł 19,4% (w 2004 r. – 13,7%, a w 2003 r. – 12,7%). W konsekwencji przewaga eksportu nad importem wzrosła i w 2005 r. wyniosła 368 tys. ton i była wyższa niż w 2004 r. – 215 tys. ton i w 2003 r. – 359 tys. ton.

W obrotach mlekiem i jego przetworami (w przeliczeniu na mleko surowe) w 2005 r. udział importu w przychodach wyniósł 2,5% i był wyższy niż w 2004 i 2003 r. (po 1,6%). Udział eksportu w rozchodach ogółem w 2005 r. wyniósł 20,9% i był większy niż w 2004 r. (17,0%) i 2003 r. (10,0%). W rezultacie przewaga eksportu nad importem w 2005

r. wyniosła 2189 mln litrów, w 2004 r. przewaga ta wyniosła – 1800 mln litrów, a w 2003 r. – 985 mln litrów.

W handlu zagranicznym zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego, w 2005 r. odnotowano, w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrost wartości importu o 26,1%, a eksportu o 33,3%. W 2004 r. wartość importu zwiększyła się o 50,6%, a wartość eksportu wzrosła o 46,9%. W 2003 r. odnotowano, w porównaniu z rokiem poprzednim wzrost wartości importowanych produktów o 11,9%, a wartość eksportu wzrosła o 46,8%.

W latach 2003 – 2005 **spożycie produktów pochodzenia zwierzęcego w przeliczeniu na 1 mieszkańca** kształtowało się następująco:

- mięso i podroby (łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory) – w 2003 r. – 72,1 kg, w 2004 r. – 71,8 kg i w 2005 r. – 71,2 kg,
- mleko krowie (łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory, ale bez mleka przerobionego na masło) – w 2003 r. – 181 litrów, w 2004 r. – 174 litry, a w 2005 r. – 173 litry,
- jaja kurze – w 2003 r. – 214 szt., w 2004 r. – 211 szt. i w 2005 r. – 215 szt.

W przemysłowym przetwórstwie produktów pochodzenia zwierzęcego ważnymi czynnikami stymulującymi poziom produkcji mięsa, przetworów mięsnych i serów były możliwości eksportowe

W roku 2005 odnotowano spadek spożycia mięsa o 0,8% w porównaniu z rokiem poprzednim (w 2004 r. wzrost o 0,4% w stosunku do roku 2003, a w 2003 r. wzrost o 3,7% w porównaniu z rokiem poprzednim). Eksport mięsa w 2005 r. wzrósł o 36,2% w porównaniu do roku poprzedniego, podczas gdy w 2004 r. zmalał o 3,8%, a w 2003 r. wzrósł o 117,8%. W eksporcie przetworów mięsnych w roku 2005 odnotowano wzrost o 25,3% (w 2003 r. spadek o 16,9%, a w 2004 r. wzrost o 25,7%). Produkcja wędlin (wołowych i wieprzowych) w roku 2005 zmniejszyła się o 12,5% w porównaniu z rokiem poprzednim (w 2004 r. była wyższa o 6,8%, a w 2003 r. niższa o 1,9% w porównaniu z poprzednim rokiem).

W omawianym okresie w produkcji mięsa drobiowego uzyskano wzrost: w 2005 r. o 19,5%, w 2004 r. o 7,3 %, a w 2003 r. o 17,2%. Produkcja mięsa wołowego po wzroście

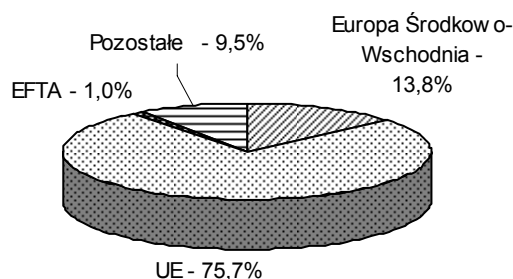
o 26,8% w 2003 r., a następnie spadku o 5,4% w 2004 r., w 2005 r. wzrosła o 7,8%. Produkcja mięsa wieprzowego w 2005 r. wzrosła o 0,8% (w 2004 r. odnotowano spadek o 1,5%, a w 2003 r. wzrost o 23,6%).

W 2005 r. produkcja serów podpuszczkowych dojrzewających w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 9,2 % (w 2003 r. produkcja była wyższa niż przed rokiem o 6,4%, a w 2004 r. o 12,1%). Produkcja serów świeżych niedojrzewających i twarogów w 2005 r. wzrosła o 1,7% (w 2004 r. odnotowano wzrost o 1,3%, a w 2003 r. o 0,1%). Eksport serów i twarogów wzrósł w 2005 r. o 29,3% (2004 r. był wyższy niż przed rokiem o 55,4%, w 2003 r. o 24,4%).

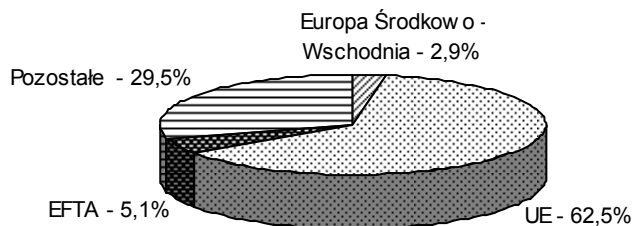
Zmiany zachodzące w **handlu zagranicznym żywnością i zwierzętami żywymi** spowodowały, że w 2005 r. saldo obrotów było dodatnie i wyniosło plus 7948,3 mln zł (w 2004 r. plus 5452,5 mln zł).

W 2005 r. w wymianie handlowej żywnością i zwierzętami żywymi z poszczególnymi grupami krajów, dodatnie saldo odnotowano w handlu z krajami Europy Środkowo - Wschodniej plus 2992,6 mln zł (w 2004 r. plus 2827,7 mln zł) oraz z krajami Unii Europejskiej plus 8302,3 mln zł (w 2004 r. plus 5711,5 mln zł). Z pozostałymi grupami odnotowano ujemne salda: z krajami EFTA minus 636,3 mln zł (w 2004 r. minus 503,0 mln zł) i z pozostałymi krajami minus 2710,3 mln zł (w 2004 r. minus 2583,6 mln zł). Strukturę eksportu i importu w 2005 r. według grup krajów prezentują wykresy 6 i 7.

WYKRES 6. STRUKTURA EKSPORTU ŻYWNOSCI I ZWIERZĄT
ŻYWYCH W 2005 R. według grup krajów

WYKRES 7. STRUKTURA IMPORTU ŻYWNOSCI I ZWIERZĄT
ŻYWYCH W 2005 R. według grup krajów

Głównym partnerem Polski w handlu żywnością i zwierzętami żywymi były państwa Unii Europejskiej, których udział w eksporcie z Polski w 2005 r. stanowił 75,7%, a import z tej grupy państw stanowił 62,5% importu ogółem (w 2004 r. odpowiednio – 73,5% i 62,5%). Drugim, pod względem udziałów, odbiorcą naszych produktów były kraje Europy Środkowo – Wschodniej – 13,8% eksportu ogółem, natomiast import z tych państw stanowił zaledwie 2,9% importu ogółem (w 2004 r. odpowiednio – 15,5% i 2,8%).

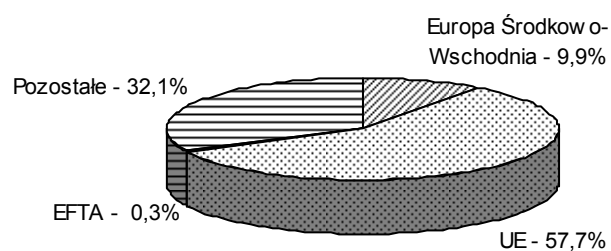
W obrotach **handlu zagranicznego napojami i tytoniem saldo było dodatnie** i wyniosło w 2005 r. plus 75,6 mln zł, a w 2004 r. minus 118,9 mln zł. W omawianym okresie dodatnie saldo odnotowano w wymianie z państwami Europy Środkowo – Wschodniej plus 70,7 mln zł (w 2004 r. plus 38,4 mln zł), z państwami Unii Europejskiej plus 9,8 mln zł (w 2004 r. minus 153,7 mln zł) i z państwami EFTA w 2005 r. plus 3,3 mln zł (w 2004 r. plus 5,5 mln zł). Ujemne saldo odnotowano w obrotach z pozostałymi krajami w 2005 r. minus 8,2 mln zł, (w 2004 r. plus 9,2 mln zł).

Na wykresach 8 i 9 zaprezentowano strukturę polskiego eksportu i importu napojów i tytoniu w 2005 r. według grup krajów. Największym dostawcą napojów i tytoniu w 2005 r. były kraje Unii Europejskiej – 59,6% udziału w imporcie ogółem (w 2004 r. – 57,5%). Państwa Unii Europejskiej były również pierwszym, pod względem udziałów, odbiorcą (57,7% eksportu ogółem, w 2004 r. – 50,7%). Dość duże znaczenie w eksporcie napojów i tytoniu miały kraje Europy Środkowo – Wschodniej – 9,9% eksportu ogółem (w 2004 r. – 10,6%), natomiast import z tych państw wynosił 6,2% (w 2004 r. – 6,9%).

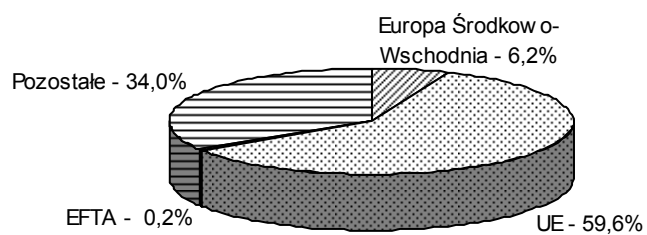
Drugim co do wielkości eksporterem napojów i tytoniu była grupa państw pozostałych (m.in. państwa Ameryki Południowej i Północnej). Ich udział w eksporcie ogółem w 2005 r. wyniósł

32,1% (w 2004 r. – 38,0%), a udział w imporcie ogółem wyniósł w 2005 r. 34,0% (w 2004 r. – 35,4%).

WYKRES 8. STRUKTURA EKSPORTU NAPOJÓW I TYTONIU
W 2005 R. według grup krajów

WYKRES 9. STRUKTURA IMPORTU NAPOJÓW I TYTONIU
W 2005 R. według grup krajów

TABL. 1. PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w milionach złotych			na 1 ha użytków rolnych w zł		
PRODUKCJA GLOBALNA	56263,6	69747,7	64482,9	3480	4272	4054
roślinna	29700,7	38594,7	31938,2	1837	2364	2008
zwierzęca	26562,9	31153,0	32544,7	1643	1908	2046
PRODUKCJA KOŃCOWA	41411,8	53456,5	51289,9	2561	3274	3224
roślinna	16424,9	23968,3	20252,3	1016	1468	1273
zwierzęca	24986,9	29488,2	31037,6	1545	1806	1951
PRODUKCJA TOWAROWA	36542,9	46227,3	44241,0	2260	2831	2781
roślinna	14609,1	20316,4	17919,8	903	1244	1126
zwierzęca	21933,8	25910,9	26321,2	1357	1587	1655
W tym skup	25331,0	30333,5	30948,0	1567	1858	1946
roślinny	8334,0	9298,3	8562,0	516	592	538
zwierzęcy	16997,0	21035,2	22386,0	1051	1338	1407

TABL. 2. GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROŚLINNA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w milionach złotych			w odsetkach		
PRODUKCJA GLOBALNA						
Produkcja roślinna	29700,7	38594,7	31938,2	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Zboża	10341,8	14626,6	10638,9	34,8	37,9	33,3
w tym zboża podstawowe						
z mieszankami zbożowymi	9440,5	13433,8	9792,6	31,8	34,8	30,7
w tym:						
pszenica	4024,2	5396,6	3818,4	13,5	14,0	12,0
żyto	1163,8	1959,7	1340,8	3,9	5,1	4,2
jęczmień	1222,5	1946,0	1500,7	4,1	5,0	4,7
Ziemniaki	3923,2	4060,8	3178,4	13,2	10,5	10,0
Przemysłowe	2524,9	4396,3	3748,8	8,5	11,4	11,7
w tym buraki cukrowe	1457,7	2380,4	2056,3	4,9	6,2	6,4
Warzywa	3758,2	4419,5	3766,2	12,7	11,5	11,8
Owoce	4177,3	3309,3	3269,3	14,1	8,6	10,2
PRODUKCJA TOWAROWA						
Produkcja roślinna	14609,1	20316,4	17919,8	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Zboża	4094,1	6578,1	5557,1	28,0	32,4	31,0
w tym zboża podstawowe						
z mieszankami zbożowymi	3509,0	5889,2	4966,1	24,0	29,0	27,7
w tym:						
pszenica	2764,2	3413,9	2707,2	18,9	16,8	15,1
żyto	383,7	1013,0	830,6	2,6	5,0	4,6
jęczmień	217,9	605,6	687,9	1,5	3,0	3,8
Ziemniaki	1261,5	1277,9	1138,5	8,6	6,3	6,4
Przemysłowe	2387,9	4159,8	3634,2	16,3	20,5	20,3
w tym buraki cukrowe	1457,7	2311,5	2056,3	10,0	11,4	11,5
Warzywa	2723,7	3187,2	2650,1	18,6	15,7	14,8
Owoce	3241,9	2679,9	2542,2	22,2	13,2	14,2

TABL. 3. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w złotych			rok poprzedni = 100		

CENY SKUPU

Ziarno zbóż (bez siewnego) - za 1dt:						
pszenicy	45,51	47,19	36,69	104,4	103,7	77,8
żyta	35,35	35,17	27,64	106,5	99,5	78,6
jęczmienia	48,18	48,91	37,34	110,2	101,5	76,3
owsa i mieszanek zbożowych	40,41	37,59	29,15	124,7	93,0	77,5
pszenżyta	43,63	41,45	30,85	117,9	95,0	74,4
Ziemniaki - za 1 dt	24,56	24,63	25,53	102,6	100,3	103,7
Buraki cukrowe - za 1 dt	12,42	18,70	17,53	110,8	150,6	93,7
Rzepak przemysłowy - za 1 dt	101,72	86,47	77,33	119,1	85,1	89,4
Warzywa - za 1 dt:						
kapusta	36,49	36,85	42,92	70,3	101,0	116,5
cebula	67,55	62,23	42,07	109,3	92,1	67,6
marchew	27,07	24,04	27,43	94,0	88,8	114,1
buraki	26,72	24,96	28,93	87,7	93,4	115,9
ogórki	100,33	164,03	120,52	103,8	163,5	73,5
pomidory	56,74	54,48	49,71	90,3	96,0	91,2
kalafior	79,02	79,82	95,17	81,8	101,0	119,2
Owoce - za 1 dt:						
jabłka	42,59	32,60	51,72	184,5	76,5	158,7
gruszki	173,46	107,57	145,78	186,1	62,0	135,5
śliwki	95,94	46,62	102,18	111,8	48,6	219,2
wiśnie	195,67	98,72	262,08	100,0	50,5	265,5
czereśnie	164,27	238,23	236,00	86,9	145,0	99,1
truskawki	457,14	164,38	112,52	226,4	36,0	68,5
maliny	356,36	163,37	228,12	107,8	45,8	139,6
porzeczki	187,76	62,20	74,54	103,7	33,1	119,8
agrest	455,29	457,45	150,53	166,9	100,5	32,9

CENY TARGOWISKOWE

Ziarno zbóż - za 1 dt:						
pszenicy	53,33	59,08	45,49	107,4	110,8	x
żyta	40,46	44,40	34,67	109,0	109,7	x
jęczmienia	47,21	51,07	42,71	108,7	108,2	x
owsa	40,90	43,99	37,02	108,8	107,6	x
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) - za 1 dt	37,19	37,73	52,87	83,1	101,5	x
Kapusta biała - za 1 dt	62,00	61,00	71,00	98,4	98,4	x
Jabłka średniej jakości - za 1 kg	1,38	1,44	1,54	107,8	104,3	x

TABL. 4. ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	23391	29635	26928	87,0	126,7	90,9
w tym zboża podstawowe	21463	27220	24900	86,3	126,8	91,5
pszenicy	7858	9892	8771	84,5	125,9	88,7
żyta	3172	4281	3404	82,8	134,9	79,5
jęczmienia	2831	3571	3582	84,0	126,1	100,3
owsa z mieszkankami zbożowymi	4790	5752	5240	90,0	120,1	91,1
pszenżyta	2812	3723	3903	92,3	132,4	104,8
Ziemniaki	13731	13999	10369	88,5	101,9	74,1
Buraki cukrowe	11740	12730	11912	87,4	108,4	93,6
Oleiste	826	1666	1474	x	201,8	88,5
w tym rzepak i rzepik	793	1633	1450	83,2	205,9	88,8
Warzywa	5091	5590	5458	108,3	109,8	97,6
Owoce	3309	3521	2922	109,6	106,4	83,0

TABL. 5. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	7598,8	6986,5	7866,6	95,7	91,9	112,6
w tym zboża podstawowe	6559,4	6058,4	6890,9	93,1	92,4	113,7
pszenicy	5074,0	4241,1	4870,1	92,7	83,6	114,8
żyta	863,5	870,1	873,7	98,2	100,8	100,4
jęczmienia	376,6	554,3	620,3	94,2	147,2	111,9
owsa z mieszkankami zbożowymi	71,1	81,9	105,6	98,9	115,2	129,0
pszenżyta	174,2	311,0	421,2	79,0	178,5	135,4
Ziemniaki	1425,3	1310,9	1075,3	112,3	92,0	82,0
Buraki cukrowe	11739,3	12362,1	11856,3	87,5	105,3	95,9
Rzepak i rzepik	709,9	1527,0	1358,2	83,4	215,1	89,0
Warzywa	1226,0	1191,0	1262,3	142,3	97,1	106,0
Owoce	1082,2	1273,7	1194,0	99,2	117,7	93,7

TABL. 6. PRZYCHÓD I ROZCHÓD ZBÓŻ PODSTAWOWYCH I ZIEMNIAKÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002/03	2003/04	2004/05	2002/03	2003/04	2004/05
	zboża podstawowe			ziemniaki		
	w tysiącach ton					
Przychód	26807	23566	28015	15567	13776	14153
Produkcja	24876	21464	27220	15524	13731	13999
Import	608	709	795	43	45	154
Zmniejszenie zapasów ^b	1328	1393	-	-	-	-
Rozchód	26807	23566	28015	15567	13776	14153
Eksport	1176	118	611	426	420	400
Zużycie krajowe	25631	23448	23794	15141	13356	13753
siew/ sadzenie	1751	1778	1769	1915	1775	1493
straty	1171	837	1165	1817	1605	1550
spasanie	15812	13980	14003	5360	3818	4908
zużycie przemysłowe ^c	1151	1081	1141	1041	1198	862
w tym na skrobię	-	-	-	856	979	760
spożycie	5746	5772	5716	5008	4960	4940
Zwiększenie zapasów ^b	-	-	3610	-	-	-

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu; łącznie z zapasami w gospodarstwach rolnych
c. Bez przemiatu zbóż.

TABL. 7. PRZYCHÓD I ROZCHÓD WARZYW I OWOCÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002/03	2003/04	2004/05	2002/03	2003/04	2004/05
	warzywa			owoce		
	w tysiącach ton					
Przychód	4369	5388	5884	4692	4213	4405
Produkcja	4069	5091	5590	3009	3298	3511
Import	300	297	294	710	915	894
Rozchód	4369	5388	5884	4692	4213	4405
Eksport	600	797	566	471	695	735
Zużycie krajowe	3769	4591	5318	3248	3518	3670
straty	488	664	702	270	375	385
spasanie	78	75	71	-	-	-
spożycie	3203	3852	4545	2978	3045	3187
zużycie przemysłowe	-	-	-	-	98	98

a łącznie z przetworami w przeliczeniu na surowiec.

TABL. 8. WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w milionach złotych			w odsetkach		
Produkty spożywcze i napoje	98642,1	110796,1	115005,2	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Owoce i warzywa przetworzone						
i zakonserwowane	7630,4	7663,9	7980,1	7,7	6,9	6,9
w tym:						
ziemniaki przetworzone						
i zakonserwowane	1043,8	1164,9	1227,9	1,1	1,1	1,1
soki owocowe i warzywne	2419,1	2167,7	2316,5	2,5	2,0	2,0
Oleje, tłuszcze zwierzęce i roślinne	2660,1	3012,4	3086,5	2,7	2,7	2,7
Produkty przemiału zbóż, skrobia						
i produkty skrobiowe	3919,6	4607,3	3865,3	4,0	4,2	3,4
w tym produkty przemiału zbóż	3237,6	3811,5	3139,4	3,3	3,4	2,7
Produkty spożywcze pozostałe	21612,0	23947,6	25071,8	21,9	21,6	21,8
w tym: pieczywo, wyroby piekarskie						
i ciastkarskie świeże	5523,6	5359,5	5355,5	5,6	4,8	4,7
cukier	3214,9	4178,0	4487,8	3,3	3,8	3,9
makarony, kluski i podobne						
produkty mączne	587,4	664,0	637,1	0,6	0,6	0,6
Napoje	19468,4	20839,3	21177,7	19,7	18,8	18,4
w tym: napoje alkoholowe, destylowane	5354,8	6031,8	5469,2	5,4	5,4	4,8
piwo słodowe	7790,5	8109,9	8476,4	7,9	7,3	7,4
Wyroby tytoniowe	11536,6	12359,2	13475,9	100,0	100,0	100,0

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba osób pracujących wynosiła 10 osób i więcej

TABL. 9. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(pochodzenia roślinnego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2003	2004	2005	2003	2004	2005
					rok poprzedni = 100		
Soki owocowe i warzywne	tys. t	988,2	918,3	965,0	108,7	92,9	105,1
Warzywa zamrożone	tys. t	371,1	395,4	445,3	124,1	106,5	112,6
Konserwy warzywne	tys. t	118,7	143,8	147,8	105,6	121,1	102,8
Owoce i orzechy zamrożone	tys. t	309,7	355,2	328,7	103,3	114,7	92,5
Marmolada, powidła i dżemy	tys. t	94,3	114,4	155,1	112,5	121,3	135,6
Kompoty i owoce pasteryzowane	tys. t	6,6	11,3	15,8	212,9	171,2	139,8
Tłuszcze roślinne konsumpcyjne	tys. t	646,4	672,0	-	91,2	104,0	x
Przemiał zbóż	tys. t	2718,3	2671,6	2760,9	110,6	98,3	103,3
w tym: pszenicy	tys. t	2456,8	2473,6	2673,1	110,3	100,7	108,1
żyta	tys. t	279,8	282,6	272,1	111,9	101,0	96,3
Mąka	tys. t	2680,2	2542,3	2734,8	106,5	94,9	107,6
Pieczywo świeże	tys. t	1556,4	1532,1	1750,4	100,6	98,4	114,2
Cukier (w przeliczeniu na cukier biały)	tys. t	1949,1	1999,4	2032,5	93,9	102,6	101,7
Makaron	tys. t	123,2	134,9	142,1	99,3	109,5	105,3
Wódka czysta	mln l	79,6	86,9	79,0	131,1	109,2	90,9
Spirytus (alkohol etylowy)							
w przeliczeniu na surowy 100 ^o	mln l	92,0	102,2	137,1	108,9	111,1	134,1
Wina gronowe	mln l	24,8	20,0	20,5	92,5	80,6	102,5
Miody pitne	mln l	0,6	0,7	0,4	100,0	116,7	57,1
Napoje fermentowane z wyjątkiem moszczy i miodów	mln l	330,4	303,0	228,6	100,0	91,7	75,4
Piwo otrzymywane ze słodu	mln hl	28,6	30,1	31,6	106,3	105,2	105,0
Napoje owocowe pitne	tys. ton	267,2	306,6	351,4	143,8	114,7	114,6

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących wynosiła 10 osób i więcej.

TABL. 10. PODAŻ^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH
(pochodzenia roślinnego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2003	2004	2005	2003	2004	2005
					rok poprzedni = 100		
Mąka pszenna	tys. t	2417	2298	2510	107,1	95,1	109,2
Kasze i gryski	tys. t	97,3	107	97,5	95,4	110,0	91,1
Makaron	tys. t	127	148	163	96,8	116,5	110,1
Margaryna (z wyjątkiem płynnej) oraz mieszanki do smarowania pieczywa	tys. t	337	343	332	94,7	101,8	96,8
Wódki, likiery, inne napoje alkoholo- we w przeliczeniu na 100%	tys. hl	909	997	957	135,3	109,7	96,0
Wina i miody pitne	tys. hl	4338	4049	3285	100,4	93,3	81,1
Piwo otrzymywane ze słodu ^b	tys. hl	28614	29677	30898	105,5	109,8	98,3

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. b O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 11. IMPORT I EKSPORT PRODUKTÓW POCHODZENIA ROŚLINNEGO
według sekcji i działów nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach zł			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	5456225	6619544	6757806	100,0	113,5	102,4
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście	406498	519651	572184	106,6	113,0	106,5
Warzywa	549207	718610	848979	89,0	119,8	117,5
Owoce i orzechy jadalne	2271300	2534817	2776728	99,1	109,6	108,1
Kawa, herbata i przyprawy	788040	868877	897208	105,0	103,8	95,3
Zboża	467408	834668	453303	96,1	142,2	67,8
Produkty przemysłu młynarskiego; słód, skrobia	311072	411489	395013	102,4	130,7	113,2
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	506973	543856	619151	107,4	99,3	109,7
EKSPORT						
Razem	4581577	5431086	5766215	111,5	123,4	119,6
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście	253374	291572	293313	134,4	111,5	97,4
Warzywa	1656765	1946884	2014203	136,1	114,8	109,4
Owoce i orzechy jadalne	1760331	1979286	1864001	92,2	131,0	113,1
Kawa, herbata i przyprawy	212234	264080	309918	101,7	118,1	128,0
Zboża	275882	158721	615609	101,8	55,7	492,9
Produkty przemysłu młynarskiego; słód, skrobia	208884	256186	223846	123,7	118,0	107,0
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	180083	496395	418411	95,2	266,8	83,5

TABL. 12. IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH
(pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Pszenica i meslin	97,9	246,9	249,7	47,5	252,2	101,1
Jęczmień	151,8	191,5	85,3	96,7	126,1	44,5
Kukurydza (ziarno)	133,6	262,9	21,2	107,6	196,8	8,1
Oleje roślinne niemodyfikowane						
chemicznie	224,8	264,9	289,0	93,5	117,9	109,1
Warzywa świeże lub schłodzone	181,5	192,9	180,1	102,5	106,3	93,4
Owoce świeże lub suszone	901,6	999,8	1021,9	96,6	110,9	102,2
w tym: owoce cytrusowe świeże lub suszone	360,3	364,7	368,8	90,8	101,2	101,1
banany świeże lub suszone	260,5	256,4	240,3	108,2	98,4	93,7
Kawa palona i nie palona i jej substytuty	119,4	119,4	120,9	101,1	100,0	101,3
Ziarno kakaowe	20,4	21,0	20,7	91,5	102,9	98,6
Herbata	30,8	31,6	31,1	99,4	102,4	98,4
EKSPORT						
Ziemniaki świeże lub schłodzone	153,1	63,6	24,6	266,3	41,5	38,7
Warzywa świeże lub schłodzone	458,9	439,5	573,5	178,9	95,8	130,5
Warzywa zamrożone	290,8	314,9	342,8	130,5	108,3	108,9
Owoce świeże lub suszone	458,7	627,1	631,7	107,4	136,7	100,7
Owoce zamrożone	219,0	234,5	268,4	86,7	107,1	114,5
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów	161,4	175,2	204,0	108,2	108,6	116,4
Warzywa i owoce konserwowane cukrem	334,9	347,7	416,0	112,9	103,6	119,6

TABL. 13. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH
(pochodzenia roślinnego) NA 1 MIESZKAŃCA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
				rok poprzedni = 100		
Ziarno 4 zbóż ^a w przeliczeniu na przetwory w kg	120	119	119	100,0	99,2	100,0
Ziemniaki ^a w kg	130	129	126	99,2	99,2	97,7
Warzywa w kg	110	111	110	99,1	100,9	99,1
Owoce w kg	54,5	55	54,1	96,1	100,9	98,4
Cukier w kg	40,5	37,6	40,1	92,9	92,8	106,6
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100% w l	2,4	2,5	2,5	141,2	104,2	100,0
Wina i miody pitne w l	11,3	10,6	8,6	100,9	93,8	81,1
Piwo otrzymywane ze słodu ^b w l	74,6	82,0	80,7	105,5	109,9	98,4
Papierosy z tytoniu w szt	1920	1927	1974	95,5	100,4	102,4

a. Dane dotyczą lat gospodarczych. b. O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 14. GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ZWIERZĘCA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w milionach złotych			w odsetkach		
PRODUKCJA GLOBALNA						
Produkcja zwierzęca	26562,9	31153,0	32544,7	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Żywiec rzeźny ^a	14864,5	17590,5	17470,9	56,0	56,5	53,7
w tym:						
bydło (bez cieląt)	1480,0	2045,8	2349,2	5,6	6,6	7,2
cielęta	392,3	387,9	496,5	1,5	1,2	1,5
trzoda chlewna	9010,1	10541,4	9711,9	33,9	33,8	29,8
drób	3725,2	4341,2	4669,0	14,0	13,9	14,3
Mleko krowie	8649,2	10212,9	10810,8	32,6	32,8	33,2
Jaja kurze	2505,7	2694,1	2644,5	9,4	8,6	8,1
PRODUKCJA TOWAROWA						
Produkcja zwierzęca	21933,8	25910,9	26321,2	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Żywiec rzeźny ^a	13291,0	15710,0	15666,4	60,6	60,6	59,5
w tym:						
bydło (bez cieląt)	1374,6	1901,8	2185,8	6,3	7,3	8,3
cielęta	303,5	304,1	372,5	1,4	1,2	1,4
trzoda chlewna	7865,9	9087,2	8375,2	35,9	35,1	31,8
drób	3526,1	4178,2	4502,4	16,1	16,1	17,1
Mleko krowie	6562,1	7864,3	8418,8	29,9	30,4	32,0
Jaja kurze	1823,2	2042,3	2002,1	8,3	7,9	7,6

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

TABL. 15. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW (pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny w tys. szt:						
w tym:						
bydło (bez cieląt)	1343	1254	1149	109,2	93,4	91,6
cielęta	987	960	736	101,4	97,3	76,6
trzoda chlewna	25292	23231	22737	109,8	91,9	97,9
owce	203	175	167	99,3	86,5	95,4
konie	64	70	67	108,4	108,7	95,9
Produkcja żywca rzeźnego w tys. t:						
w wadze żywej	4776	4565	4699	109,1	95,6	102,9
w tym:						
bydło (bez cieląt)	591	611	599	113,1	103,4	98,0
cielęta	76	59	61	100,4	77,0	104,8
trzoda chlewna	2833	2538	2540	108,9	89,6	100,1
drób	1228	1309	1452	108,2	106,6	111,0
w przeliczeniu na mięso w wbc (łącznie z tłuszczami i podrobami)	3640	3461	3565	109,0	95,1	103,0
Mleko krowie w mln l	11546	11477	11575	100,2	99,4	100,9
Jaja kurze w mln szt	9168	9250	9640	102,7	100,9	104,2
Miód w tys. t	11,6	12,0	10,0	120,5	102,9	83,3

TABL. 16. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w złotych			rok poprzedni = 100		

CENY SKUPU

Żywiec rzeźny - za 1 kg :						
bydło (bez cieląt)	2,50	3,39	4,05	91,9	135,5	119,5
cielęta	5,36	7,76	9,77	96,4	144,8	126,0
trzoda chlewna	3,19	4,18	3,82	89,4	131,0	91,5
owce	6,86	7,39	6,83	112,1	107,8	92,5
konie	5,66	5,90	6,04	93,9	104,2	102,4
drób	3,00	3,27	3,14	102,4	109,1	96,0
w tym:						
kury	1,11	1,15	.	91,7	103,6	x
kurczaki	2,72	3,00	.	103,8	110,3	x
kaczki	3,93	4,25	.	92,9	108,1	x
gęsi	5,19	5,51	.	90,3	106,2	x
indyki	3,84	4,12	.	102,1	107,3	x
Mleko krowie - za 1 hl	71,85	87,36	92,92	100,1	121,6	106,4
Jaja kurze - za 1 szt	0,19	0,19	0,18	111,8	100,0	94,7

CENY TARGOWISKOWE

Żywiec rzeźny - za 1 kg :						
bydło (bez cieląt) ^a	2,56	3,16	4,13	90,5	123,4	x
cielęta	4,92	5,73	7,12	98,6	116,5	x
trzoda chlewna	3,16	4,01	3,91	86,6	126,9	x
Kura żywa wagi 1,5-2 kg - za 1 szt	9,09	9,76	11,56	99,2	107,4	x
Mleko krowie - za 1 hl	1,02	1,09	1,31	100,0	106,9	x
Jaja kurze - za 1 szt	0,33	0,37	0,37	103,1	112,1	x

a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

TABL. 17. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny ^a w tys. t	3674,0	3604,6	3782,9	115,8	98,1	104,9
w tym:						
bydło (bez cieląt)	498,3	465,9	490,2	125,0	93,5	105,2
cielęta	22,2	19,3	16,1	111,6	87,0	83,4
trzoda chlewna	2006,1	1883,6	1944,4	117,6	93,9	103,2
drób	1123,3	1209,9	1309,3	109,2	107,7	108,2
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b	2638,6	2586,2	2712,9	115,6	98,0	104,9
Mleko krowie w mln l	7315,8	7769,3	8583,8	101,3	106,2	110,5
Jaja kurze konsumpcyjne w mln szt	634,8	611,0	1238,5	83,0	96,2	202,7

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 18. PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		

W WADZE ŻYWEJ

Produkcja żywca rzeźnego	4776	4565	4699	125,0	119,6	123,1
bydło	591	611	599	15,5	16,0	15,7
cielęta	76	59	61	2,0	1,5	1,6
trzoda chlewna	2833	2538	2540	74,2	66,5	66,6
owce	5,8	5,7	5,1	0,1	0,2	0,1
konie	34	34	34	0,9	0,9	0,9
drób	1228	1309	1452	32,1	34,3	38,0
kozy i króliki	8,5	8,3	7,7	0,2	0,2	0,2

W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ

Produkcja żywca rzeźnego						
w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	3640	3461	3565	95,3	90,7	93,4
mięso i tłuszcze	3461	3288	3386	90,6	86,1	88,7
wołowe	309	319	313	8,1	8,4	8,2
cielęce	46	36	37	1,2	0,9	1,0
wieprzowe	2209	1979	1981	57,8	51,8	51,9
baranie	2,7	2,6	2,3	0,1	0,1	0,1
końskie	18	19	19	0,5	0,5	0,5
drobiowe	859	916	1017	22,5	24,0	26,6
kozie i królicze ^a	17	16	17	0,4	0,4	0,4
podroby	179	173	179	4,7	4,6	4,7

a łącznie z dziczyzną.

TABL. 18. PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		
Import żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	4,3	13	27	0,1	0,3	0,7
Eksport żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	53	70	72	1,4	1,8	1,9
Niezbilansowane różnice wag ^b	-26	-23	-30	-0,7	-0,6	-0,8
Produkcja (mięsa, tłuszczów i podrobów)	3565	3381	3490	93,3	88,6	91,4
mięso i tłuszcze	3393	3213	3316	88,8	84,2	86,9
podroby	172	168	174	4,5	4,4	4,5

UBYTKI WAGI W UBOJU NA SKUTEK SCHŁODZENIA

Ubytki	49	46	47	1,3	1,2	1,3
--------	----	----	----	-----	-----	-----

W WADZE SCHŁODZONEJ

Produkcja:	3516	3335	3443	92,0	87,4	90,1
mięso	2976	2823	2927	77,9	73,9	76,6
wołowe	266	274	275	7,0	7,2	7,2
cielęce	29	16	16	0,8	0,4	0,4
wieprzowe	1804	1596	1596	47,2	41,8	41,8
baranie	1,4	1,7	1,2	0,0	0,0	0,0
końskie	7,3	7,4	10	0,2	0,2	0,3
drobiowe	851	908	1013	22,3	23,8	26,5
kozy i królicze ^a	17	20	16	0,4	0,5	0,4
podroby	171	167	173	4,5	4,4	4,5
tłuszcze	369	345	343	9,6	9,1	9,0
Uzysk tłuszczów poubojowych	23	10	10	0,6	0,3	0,3
Ubytki w uboju i przetwórstwie	145	156	139	3,8	4,1	3,6
Import ^c	89	243	300	2,3	6,4	7,9
Eksport ^c	448	458	668	11,7	12,0	17,5
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (-)						
zapasów i rezerw	-16	18	24	-0,4	0,4	0,6
Spożycie (mięsa, podrobów i tłuszczów)	3019	2992	2970	79,0	78,4	77,8
mięso i podroby ^d	2756	2741	2719	72,1	71,8	71,2
mięso	2589	2569	2553	67,7	67,3	66,8
wołowe	221	201	150	5,8	5,3	3,9
wieprzowe	1575	1493	1489	41,2	39,1	39,0
drobiowe	754	847	893	19,7	22,2	23,4
pozostałe	39	28	21	1,0	0,7	0,5
podroby	167	172	166	4,4	4,5	4,4
tłuszcze z uboju	263	251	251	6,9	6,6	6,6

a Łącznie z dziczyzną. b Różnice wagi między produkcją żywca w przeliczeniu na mięso a produkcją mięsa, tłuszczów i podrobów uzyskanych z uboju; łącznie z ubytkami wagi w obrocie. c Mięso surowe, podroby i tłuszcze oraz przetwory w przeliczeniu na mięso. d Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

TABL. 19. PRZYCHÓD I ROZCHÓD MLEKA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005
	w milionach litrów		
Przychód	11753	11664	11898
Produkcja	11546	11477	11576
Import	185	187	295
Zmniejszenie zapasów ^b	22	-	27
Rozchód	11753	11664	11898
Eksport	1170	1987	2484
Zużycie krajowe	10583	9661	9414
straty	21	21	21
spasanie	650	570	550
spożycie	9912	9070	8843
Zwiększenie zapasów ^b	-	16	-

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu

TABL. 20. WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w milionach złotych			w odsetkach		
Produkty spożywcze i napoje	98642,1	110796,1	115005,2	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Mięso i produkty mięsne	22660,0	26178,3	28329,5	23,0	23,6	24,6
w tym :						
mięso świeże i konserwowane						
(bez drobiowego) oraz produkty						
uboczne uboju	7707,6	9503,5	10249,1	7,8	8,6	8,9
mięso pozostałe (w tym drobiowe						
i królicze) świeże i konserwowane oraz						
produkty uboczne uboju	4704,3	5283,4	6118,4	4,8	4,8	5,3
produkty mięsne w tym drobiowe i królicze	10248,1	11391,3	11961,9	10,4	10,3	10,4
Produkty mleczarskie	12610,8	15152,5	16423,8	12,8	13,7	14,3
w tym:						
przetwory mleczne	11786,2	14362,5	15531,4	11,9	13,0	13,5
w tym:						
mleko płynne przetworzone	2053,6	2391,9	2702,6	2,1	2,2	2,3
śmietana o zawartości tłuszczu większej						
niż 6% masy, niezagęszczona i niesłodzona	954,6	1232,9	1546,5	1,0	1,1	1,3
mleko i śmietana w postaci stałej	980,4	1404,2	1502,9	1,0	1,3	1,3
masło oraz inne tłuszcze otrzymywane						
z mleka	1389,0	1767,9	1762,9	1,4	1,6	1,5
sery i twarogi	4511,1	5318,5	5565,6	4,6	4,8	4,8
mleko i śmietana zagęszczane, słodzone						
lub nie, inne niż w stanie stałym	160,2	210,9	201,7	0,2	0,2	0,2
Ryby i produkty rybne przetworzone						
i zakonserwowane	1960,6	2649,9	3281,7	2,0	2,4	2,9

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących wynosiła 10 osób i więcej

TABL. 21. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2003	2004	2005	2003	2004	2005
					rok poprzedni = 100		
Produkty uboju wliczane do wydajności poubojowej ^b							
bydła i cieląt	tys.t	171,7	162,5	175,2	126,8	94,6	107,8
trzody chlewnej	tys.t	1032,8	1017,2	1025,5	123,6	98,5	100,8
Tłuszcze zwierzęce							
topione jadalne	tys.t	55,3	60,8	63,5	114,3	109,9	104,4
Mięso drobiowe	tys.t	964,7	1035,2	1237,2	117,2	107,3	119,5
Przetwory mięsne:							
szynki i łopatki							
konserwowe	tys. t	14,1	14,9	15,6	79,2	105,7	104,7
wędliny ^c	tys. t	801,5	855,8	749,1	98,1	106,8	87,5
Konserwy z ryb	tys. t	47,9	51,5	42,6	98,0	107,5	82,7
Prezerwy z ryb	tys. t	5,6	6,2	2,2	73,7	110,7	35,5
Mleko spożywcze							
normalizowane	mln l	1332,8	1310,8	1387,8	101,2	98,3	105,9
Śmietana normalizowana	mln l	214,8	231,0	260,5	105,2	107,5	112,8
Mleko i śmietana w postaci stałej	tys. t	175,5	176,4	193,4	98,5	100,5	109,6
Masło ^d	tys. t	167,0	177,2	179,5	105,8	106,1	101,3
Sery podpuszczkowe dojrzewające	tys. t	195,2	218,8	239,0	106,4	112,1	109,2
Ser świeży niedojrzewający i twaróg	tys. t	286,5	290,3	295,2	100,1	101,3	101,7

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących wynosiła 10 osób i więcej. b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej ciepłej. c Bez końskich, drobiowych, z dziczyzny i królików d Łącznie z innymi tłuszczami otrzymywanymi z mleka.

TABL. 22. PODAŻ^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych ^b	868	912	984	100,9	105,1	107,9
w tym wędliny ^c	776	825	729	99,0	106,3	88,4
Mięso drobiowe	884	994	1129	111,0	112,4	113,6
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe	141	155	176	87,2	109,9	113,5
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne	56,1	68,6	70,1	104,1	122,3	102,2
Konserwy i prezerwy z ryb	33,8	25,5	13,3	58,3	75,4	52,2
Masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka	163	153	146	108,2	93,9	95,4
Sery i twarogi	502	513	515	100,8	102,2	100,4
w tym sery podpuszczkowe dojrzewające	162	173	186	98,0	106,8	107,5

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. b Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory.

c. Bez końskich, wątrobianych, z dziczyzny i królików.

TABL. 23. IMPORT I EKSPORT ZWIERZĄT ŻYWYCH I PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO według sekcji i działów nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	2612303	3932936	4960945	105,0	136,7	126,9
w tym:						
Zwierzęta żywe	169294	297143	398977	82,0	156,0	146,6
Mięso i podroby jadalne	418277	1068179	1508880	98,0	213,3	146,1
Ryby i inne bezkręgowce wodne	1260154	1566249	1954448	112,1	119,5	121,8
Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	253864	329678	484105	96,1	120,2	158,4
EKSPORT						
Razem	5467784	8031541	10708904	142,4	126,0	129,8
w tym:						
Zwierzęta żywe	661881	1007218	1171194	113,3	146,0	86,5
Mięso i podroby jadalne	2194118	2825028	4083162	193,4	107,0	140,6
Ryby i inne bezkręgowce wodne	699176	1175576	1357353	134,8	132,6	117,7
Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	1505247	2618486	3658649	113,0	148,6	141,7

TABL. 24. IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO - SPOŻYWCZYCH
(pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Bydło żywe ^a	7,7	14,4	52,4	80,2	187,3	363,9
Drób żywy ^a	25863,3	27675,6	42676,4	81,2	107,0	154,2
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	47,5	98,3	175,9	107,0	207,0	178,9
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	20,3	80,4	69,1	79,6	395,3	85,9
Ryby świeże, schłodzone i zamrożone	85,4	97,0	114,6	89,0	113,5	118,1
Filety i inne mięso z ryb świeże, schłodzone i zamrożone	116,3	128,3	135,0	121,0	110,3	105,2
Sery i twarogi	5,7	8,5	14,8	118,8	150,5	174,1
EKSPORT						
Konie , osły, muły, osłomuły żywe ^a	43,7	43,1	36,3	132,8	98,6	84,2
Bydło żywe ^a	560,0	911,7	728,5	103,1	162,8	79,9
Owce i kozy żywe ^a	118,9	102,4	114,0	102,5	86,2	111,3
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	256,5	229,2	294,0	228,4	89,4	128,3
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	100,7	114,4	174,1	194,8	113,6	152,2
Przetwory mięsne	34,3	43,1	54,0	83,1	125,7	125,3
Mleko i śmietana	108,0	181,8	358,0	100,3	168,3	196,9
Sery i twarogi	52,0	80,8	104,5	124,4	155,4	129,3

a W tys. szt.

TABL. 25. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH
(pochodzenia zwierzęcego) NA 1 MIESZKAŃCA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
				rok poprzedni = 100		
Mięso i podroby ^a w kg	72,1	71,8	71,2	103,7	99,6	99,2
w tym mięso	67,7	67,3	66,8	103,7	99,4	99,3
Tłuszcze jadalne zwierzęce w kg	6,9	6,6	6,6	103,0	95,7	100,0
Masło w kg	4,7	4,4	4,2	102,2	93,6	95,5
Mleko krowie ^b w l	181	174	173	99,5	96,1	99,4
Jaja kurze w szt	214	211	215	101,4	98,6	101,9

a Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory. b Łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory; bez mleka przerobionego na masło.

TABL. 26. SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w milionach złotych			w odsetkach		
OGÓŁEM	401372,5	433542,8	433255,4	100,0	100,0	100,0
W punktach sprzedaży detalicznej ^a	385505,3	417173,1	416159,5	96,0	96,2	96,1
Towary konsumpcyjne	326605,2	351680,8	343882,7	81,3	81,1	79,4
żywność i napoje bezalkoholowe	116143,7	124820,3	125553,2	28,9	28,8	29,0
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	35362,7	37079,0	38839,3	8,8	8,6	9,0
towary nieżywnościowe ^b	175098,8	189781,5	179490,2	43,6	43,7	41,4
Towary niekonsumpcyjne	58900,1	65492,3	72276,8	14,7	15,1	16,7
W placówkach gastronomicznych	15867,2	16369,7	17095,9	4,0	3,8	3,9

a łącznie ze sprzedażą dokonywaną w hurtowniach i u producentów. b Bez wyrobów tytoniowych.

TABL. 27. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WYROBAMI PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO
I PRODUKTAMI ROLNICTWA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	w milionach złotych			w odsetkach		

IMPORT

OGÓŁEM	265133,5	325596,3	328192,0	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Przetwory spożywcze	6604,7	8318,7	9338,8	2,5	2,6	2,8
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	2612,3	3932,9	4960,9	1,0	1,2	1,5
Produkty pochodzenia roślinnego	5456,2	6619,5	6757,8	2,1	2,0	2,1
Tłuszcze i oleje	969,5	1174,8	1095,8	0,4	0,4	0,3

EKSPORT

OGÓŁEM	208944,3	272102,4	288780,8	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Przetwory spożywcze	7498,9	10161,4	12036,6	3,6	3,7	4,2
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	5467,8	8031,5	10708,9	2,6	3,0	3,7
Produkty pochodzenia roślinnego	4581,6	5431,1	5766,2	2,2	2,0	2,0
Tłuszcze i oleje	88,9	181,0	403,1	0,0	0,1	0,1

SALDO OBROTÓW

OGÓŁEM	-56189,2	-53493,9	-39411,2	x	x	x
w tym:						
Przetwory spożywcze	-894,2	1842,7	2697,8	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	2855,5	4098,6	5748,0	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego	-874,6	-1188,4	-991,6	x	x	x
Tłuszcze i oleje	-880,6	-993,8	-692,7	x	x	x

TABL. 28. IMPORT I EKSPORT TŁUSZCZÓW, OLEJÓW I PRZETWORÓW SPOŻYWCZYCH
według sekcji i działów nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005	2003	2004	2005
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Tłuszcze i oleje	969524	1174783	1095808	102,1	116,4	110,8
Przetwory spożywcze	6604665	8318700	9338786	94,0	121,3	128,8
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	349516	433396	526661	102,2	107,9	131,1
Kakao i przetwory	1060275	1106756	1161803	108,5	109,8	121,5
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	414147	665057	760524	106,6	146,4	125,9
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin	626968	773554	1099131	100,7	132,4	153,3
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	592730	772090	920666	106,7	131,0	122,9
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	262581	627683	806300	37,0	243,2	142,8
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkęgowców wodnych	215551	252532	295304	112,4	121,8	126,4
EKSPORT						
Tłuszcze i oleje	88884	181041	403103	97,5	234,4	252,2
Przetwory spożywcze	7498878	10161378	12036632	115,0	126,3	120,9
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	851316	1234283	1318889	154,8	100,1	107,8
Kakao i przetwory	783750	1186976	1186754	101,0	151,3	111,2
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	907324	1406057	1824646	124,9	137,3	130,6
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin	1826351	2011899	2205724	107,3	114,6	107,6
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	378013	695463	1041537	108,9	171,0	135,4
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	323978	577919	863198	136,6	165,3	174,5
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkęgowców wodnych	879152	1090266	1167357	102,2	121,0	105,8

TABL. 29. IMPORT I EKSPORT ŻYWNOŚCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW
według sekcji SITC (ceny bieżące)

KRAJE	2004	2005	2004	2005	2004	2005
	Import		Eksport		Saldo	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH						
OGÓŁEM	15556227,3	17365124,5	21008766,3	25313439,3	5452539,0	7948314,8
EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA	430062,4	508283,7	3257779,0	3500900,9	2827716,6	2992617,2
Albania	0,0	5,4	10443,4	9216,0	10443,4	9210,7
Białoruś	13303,3	20540,7	379111,6	423407,0	365808,3	402866,2
Bułgaria	67430,7	63828,4	87526,0	88904,9	20095,3	25076,5
Chorwacja	10392,3	30956,8	161550,6	225834,6	151158,3	194877,9
Moldowa	2542,1	20511,3	69510,0	74607,0	66967,9	54095,7
Rosja	133999,0	190493,4	1692870,5	1836663,9	1558871,6	1646170,6
Rumunia	21589,8	34654,1	278256,6	338857,4	256666,7	304203,3
Ukraina	180805,1	147293,5	578510,2	503410,0	397705,1	356116,4
UNIA EUROPEJSKA	9729115,7	10852575,8	15440614,9	19154828,6	5711499,3	8302252,8
Austria	138900,6	166774,0	334557,1	461495,4	195656,5	294721,4
Belgia	285855,7	299702,6	527857,7	496627,2	242002,0	196924,6
Cypr	6211,3	12146,2	8641,8	14257,4	2430,5	2111,2
Dania	675921,4	947394,6	534634,7	913366,9	-141286,7	-34027,7
Estonia	15137,3	50760,6	144708,7	160139,6	129571,4	109379,0
Finlandia	21073,2	27307,4	103501,5	138802,2	82428,3	111494,8
Francja	700552,8	649389,3	650391,2	779409,6	-50161,5	130020,3
Grecja	272981,1	293990,6	87885,7	142550,7	-185095,4	-151439,9
Hiszpania	1338928,4	1219003,6	311065,0	544279,4	-1027863,4	-674724,4
Irlandia	122738,2	118179,0	79869,0	75259,0	-42869,3	-42920,0
Litwa	76644,0	127305,9	560233,6	570684,9	483589,6	443379,0
Luksemburg	1349,2	1544,9	6144,5	11310,5	4795,2	9765,6
Łotwa	20593,0	26526,9	253560,8	310300,3	232967,8	283773,4
Malta	6,3	0,0	10600,2	6516,0	10593,8	6516,0
Niderlandy	1388529,6	1464740,8	1290788,9	1600032,4	-97740,7	135291,6
Niemcy	2180883,3	2738760,3	5367801,9	6381446,5	3186918,6	3642686,2
Portugalia	7851,2	15996,2	23761,9	58339,1	15910,7	42342,9
Republika Czeska	597850,9	693541,2	1188805,2	1466131,2	590954,3	772590,0
Słowacja	262437,5	283340,6	405086,1	605334,9	142648,7	321994,3
Słowenia	9758,4	8709,4	81906,2	83213,0	72147,8	74503,6
Szwecja	96444,0	106252,1	369954,3	408132,0	273510,3	301879,9
Węgry	473638,7	397519,5	625277,8	898249,2	151639,1	500729,7
Wielka Brytania	303740,3	330706,9	1260996,5	1504981,1	957256,2	1174274,2
Włochy	731089,4	872983,1	1212584,9	1523970,1	481495,4	650987,0
EFTA	754328,0	877765,8	251289,4	241488,6	-503038,7	-636277,2
Islandia	134308,4	91665,8	10519,8	6803,5	-123788,5	-84862,3
Liechtenstein	402,1	481,1	99,2	0,0	-302,9	-481,1
Norwegia	550738,7	723131,8	94326,5	99789,2	-456412,2	-623342,6
Szwajcaria	68878,9	62487,1	146343,9	134895,9	77465,0	72408,8
POZOSTAŁE	4642721,2	5126499,2	2059083,0	2416221,2	-2583638,2	-2710278,1

TABL. 30. IMPORT I EKSPORT NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW
według sekcji SITC (ceny bieżące)

KRAJE	2004	2005	2004	2005	2004	2005
	Import		Eksport		Saldo	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH						
OGÓŁEM	1385306,3	1712878,3	1266429,6	1788452,4	-118876,8	75574,1
EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA	96226,2	106160,6	134630,2	176828,7	38404,0	70668,1
Albania	-	0,0	-	656,3	-	656,3
Białoruś	136,9	412,2	2457,1	1660,7	2320,2	1248,5
Bułgaria	79285,5	86818,7	5802,0	7150,9	-73483,5	-79667,8
Chorwacja	5163,6	568,6	416,8	448,4	-4746,7	-120,2
Moldowa	6196,3	7657,3	803,9	47,2	-5392,4	-7610,1
Rosja	1977,1	1326,5	69831,4	109594,8	67854,3	108268,3
Rumunia	1427,7	4757,0	19789,9	17865,2	18362,1	13108,2
Ukraina	2039,2	4620,3	35529,2	39405,2	33490,0	34784,9
UNIA EUROPEJSKA	796361,3	1021932,6	642686,7	1031706,6	-153674,6	9774,0
Austria	58958,3	75009,7	6534,9	49426,4	-52423,4	-25583,3
Belgia	4105,3	5450,7	3105,7	9251,2	-999,5	3800,5
Cypr	5,6	88,5	940,0	3006,0	934,4	2917,5
Dania	14203,9	25941,6	8955,1	14979,6	-5248,7	-10961,9
Estonia	0,0	57,3	4243,4	11490,8	4243,4	11433,5
Finlandia	23607,9	51040,3	486,1	8685,4	-23121,7	-42354,9
Francja	157084,2	123484,8	100813,1	83682,5	-56271,1	-39802,4
Grecja	33549,2	36063,1	8828,8	5916,5	-24720,4	-30146,6
Hiszpania	72293,3	93071,4	9090,4	36856,6	-63202,9	-56214,8
Irlandia	9365,2	7498,1	454,2	3822,6	-8911,0	-3675,5
Litwa	997,6	4292,9	25571,8	43519,1	24574,2	39226,1
Luksemburg	212,4	50,4	149,9	0,0	-62,5	-50,4
Łotwa	71,9	277,3	9764,6	18289,2	9692,7	18011,9
Malta	0,0	0,0	40,4	44,5	40,4	44,5
Niderlandy	22478,2	65321,0	13740,8	22397,9	-8737,4	-42923,1
Niemcy	123458,7	167096,6	134235,8	141241,6	10777,0	-25855,1
Portugalia	3709,1	4377,2	18730,4	11818,0	15021,3	7440,8
Republika Czeska	27142	72308,5	52972,3	77402,0	25830,4	5093,5
Słowacja	6480,1	6582,2	22316,3	61028,1	15836,3	54445,9
Słowenia	501,5	582,5	360,3	7761,0	-141,2	7178,6
Szwecja	14195,0	29925,2	6134,5	11745,0	-8060,6	-18180,2
Węgry	37439,8	39720,7	124541,8	284794,6	87102,0	245073,9
Wielka Brytania	41001,0	67418,4	75267,5	94704,9	34266,5	27286,5
Włochy	145501,4	146274,0	15408,6	29843,1	-130092,8	-116431,0
EFTA	1978,7	3009,1	7523,9	6330,3	5545,2	3321,1
Islandia	0,0	0,1	60,8	47,1	60,8	46,9
Liechtenstein	-	-	-	-	-	-
Norwegia	1537,5	383,7	2274,1	1498,8	736,6	1115,1
Szwajcaria	441,3	2625,3	5189,0	4784,4	4747,7	2159,1
POZOSTAŁE	490740,1	581776,0	481588,8	573586,8	-9151,3	-8189,2